

20.2.2001

1999/4/00

Ratkaisija: Oikeusasiamies Lauri Lehtimaja

Esittelijä: Esittelijä Jouni Toivola

KAUPUNKIKONSERNIIN KUULUVAN VUOKRATALOYHTIÖN HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJAN MENETTELY

Olette 11.9.2000 eduskunnan oikeusasiamiehelle osoittamassanne kantelukirjoituksessa pyytänyt oikeusasiamiestä selvittämään, onko Espoon kaupungin omistaman, Espoon kaupunkikonserniin kuuluva Espoonkruunu Oy:n hallituksen puheenjohtaja A kyseisessä tehtävässään myötävaikuttanut siihen, että hänen työnantajanaan toimiva rakennusliike on saanut rakennusurakoita Espoonkruunu Oy:ltä.

Espoon kaupunginhallitus on antanut selvityksensä kantelunne johdosta. Kaupungin hallintokeskus on antanut lisäselvityksen. Selvitykset on lähetetty tiedoksenne.

Vastauksena kanteluunne ilmoitan Teille seuraavan.

Perustuslain 109 §:n mukaan eduskunnan oikeusasiamies valvoo, että tuomioistuimet ja muut viranomaiset sekä virkamiehet, julkisyhteisön työntekijät ja muutkin julkista tehtävää hoitaessaan noudattavat lakia ja täyttävät velvollisuutensa. Eduskunnan oikeusasiamiehen johtosäännön 3 §:n mukaan oikeusasiamies tutkii kantelun, jos sen kohteena oleva asia kuuluu hänen laillisuusvalvontaansa ja on aihetta epäillä, että valvottava on menetellyt lainvastaisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä.

Espoonkruunu Oy on Espoon kaupunkikonserniin kuuluva osakeyhtiö, joka toimii muun muassa vuokratalojen rakennuttajana ja omistajana. Yhtiön toiminta liittyy sillä tavoin kunnallisen asuntotuotannon harjoittamiseen, että yhtiön ja sen toimintaan osallistuvien henkilöiden voidaan tältä osin katsoa hoitavan perustuslain 109 §:ssä tarkoitettua julkista tehtävää. Kantelu koskee nimenomaan kunnallisiin vuokratalohankkeisiin liittyvää menettelyä.

Kantelun johdosta annetun Espoon kaupunginhallituksen selvityksen mukaan A ei ole osallistunut kantelussa tarkoitettujen urakka-asioiden käsittelyyn yhtiön hallituksessa. Muutoinkaan ei ole ilmennyt aihetta epäillä, että asiaan kantelussa esitetyllä perusteella liittyisi lainvastaista menettelyä.

Luonnollisesti voidaan herättää kysymys, mitä yleisiä seurauksia voi olla siitä, että kaupunkikonserniin kuuluvan vuokrataloyhtiön hallituksen puheenjohtajalla on merkittäviä sidonnaisuuksia urakkakilpailuja voittaneisiin rakennusliikkeisiin. Käsitykseni mukaan tämä on kuitenkin asia, joka jää ensisijaisesti kaupungin harkittavaksi sen käyttäessä omistajavaltaansa yhtiön toimihenkilöistä päätettäessä. Eduskunnan oikeusasiamiehen asiana ei ole ottaa laillisuusvalvojana kantaa tällaisten järjestelyjen tarkoituksenmukaisuuteen.